

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ПОСЛОВАЊА БАНАКА

СЕКТОР ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА
У СРБИЈИ

Извештај за четврто тромесечје 2018. године

Мај, 2019. године

Садржај:

1. Основни подаци о сектору финансијског лизинга у Србији	2
1.1. Преглед основних параметара релевантних за сектор финансијског лизинга	2
2. Билансна структура	5
2.1. Биланс стања	5
2.2. Тржишно учешће	7
2.3. Биланс успеха	8
3. Структура пласмана и квалитет активе	11
3.1. Структура пласмана по основу финансијског лизинга	11
3.2. Квалитет активе	12
4. Показатељи пословања	13

1. Основни подаци о сектору финансијског лизинга у Србији¹

На крају четвртог тромесечја 2018. године, у сектору финансијског лизинга Србије, пословало је 17 давалаца финансијског лизинга, и то:

1. CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd	10. Procredit Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji
2. ERB Leasing a.d. Beograd u likvidaciji	11. Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd
3. NDM Leasing d.o.o. Beograd	12. Scania Leasing RS d.o.o. Krnješevci
4. Intesa Leasing d.o.o. Beograd	13. S-Leasing d.o.o. Beograd
5. LIPAKS d.o.o. Beograd	14. Sogelease Srbija d.o.o. Beograd
6. OTP Lizing d.o.o. Beograd	15. UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd
7. NLB Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	16. Vantage Leasing d.o.o. Beograd
8. Piraeus Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	17. Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd
9. Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd	

1.1. Преглед основних параметара релевантних за сектор финансијског лизинга

(број запослених, укупна билансна актива, укупан капитал – исказани према резидентности оснивача давалаца финансијског лизинга, и у укупном износу)

Табела 1. Преглед основних параметара
(у хиљадама динара, у %, на дан 31. децембра 2018)

Власничка структура према националности (резидентности) власника	Број	Актива		Капитал		Запослени	
		Износ	Учешће	Износ	Учешће	Број	Учешће
Даваоци лизинга у потпуном (100%) или већинском власништву домаћих лица	10	78.327.892	90,3%	6.487.165	67,1%	288	80,0%
Даваоци лизинга у потпуном (100%) или већинском власништву страних правних лица	7	8.409.766	9,7%	3.175.586	32,9%	72	20,0%
Укупно	17	86.737.658	100,0%	9.662.751	100,0%	360	100,0%

Наиме, као што је приказано у Табели 1 – Преглед основних параметара, седам давалаца финансијског лизинга у потпуном је (100%) или већинском страном власништву, док је десет давалаца финансијског лизинга у потпуном (100%) или већинском домаћем власништву (од чега осам у власништву домаћих банака са страним капиталом).

Спецификација давалаца финансијског лизинга, с процентом учешћа власника у капиталу давалаца финансијског лизинга, приказана је у Табели 2.

¹ Сви подаци у овом извештају засновани су на подацима до којих је Народна банка Србије дошла у поступку посредног надзора над пословањем давалаца финансијског лизинга у четвртом тромесечју 2018. године.

Табела 2. Преглед власничке структуре давалаца финансијског лизинга

Ред. бр.	Давалац финансијског лизинга	Власник	% власништва
1.	CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd	Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad	100
2.	ERB Leasing a.d. Beograd u likvidaciji	EFG New Europe Holding b.v, Amsterdam, Холандија	48,63
		EFG Eurobank Ergasias s.a, Athens, Грчка	25,81
		Eurobank a.d. Beograd	25,56
3.	NDM Leasing d.o.o. Beograd	KAPPA STAR LIMITED, Kipar	100
4.	Intesa Leasing d.o.o. Beograd	Banca Intesa a.d. Beograd	100
5.	LIPAKS d.o.o. Beograd	Мирко Жежељ	48,19
		Зоран Танасић	48,19
		Сандра Џодић	3,11
		Милорад Милић	0,51
6.	OTP Lizing d.o.o. Beograd	OTP banka Srbija a.d. Novi Sad	100
7.	NLB Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	Nova ljubljanska banka d.d. Ljubljana, Словенија	100
8.	Piraeus Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	Direktna Banka ad Kragujevac	100
9.	Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd	Porsche Bank AG, Salzburg, Аустрија	100
10.	ProCredit Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	ProCredit Bank a.d. Beograd	100
11.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	Raiffeisen banka a.d. Beograd	100
12.	S-Leasing d.o.o. Beograd	Steiermarkische Bank und Sparkassen Aktiengesellschaft, Graz, Аустрија	25
		Erste Bank a.d. Novi Sad	75
13.	Sogelease Srbija d.o.o. Beograd	Societe Generale Bank Srbija a.d. Beograd	100
14.	UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd	UniCredit bank Srbija a.d. Beograd	100
15.	Vantage Leasing d.o.o. Beograd	VB-Leasing International Holding GmbH, Vienna, Аустрија	100
16.	Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd	Istrabenz D.D. Portorož, Словенија	95,2
		Група Застава возила а.д. Крагујевац – у реструктурирању	4,8
17.	Scania Leasing RS d.o.o. Krnješevci	Scania CV ACTIEBOLAG, Södertalje, Шведска	100

Класификација давалаца финансијског лизинга према критеријуму секторске припадности њихових оснивача (банкарски/небанкарски сектор) остала је непромењена од почетка функционисања уређеног тржишта финансијског лизинга у Србији. Тако су оснивачи 14 давалаца финансијског лизинга банке, чланице банкарских група или друге финансијске институције, док су само три даваоца финансијског лизинга у већинском власништву лица која не припадају банкарском сектору.

Број запослених у сектору финансијског лизинга на крају овог тромесечја износио је 360, што је за два више него на крају претходног тромесечја.

Укупна билансна актива сектора финансијског лизинга износила је 86,7 милијарди динара (повећана је за 3,5% у односу на крај претходног тромесечја).

Укупан капитал сектора финансијског лизинга износио је 9,7 милијарди динара (смањен је за 4,9% у односу на крај претходног тромесечја).

Као и у претходном тромесечју, четири даваоца финансијског лизинга, према својој укупној билансној активи, чине чак 62,8% тржишта финансијског лизинга, док, с друге стране, четири даваоца финансијског лизинга имају појединачно учешће мање од 10,0%. Преосталих девет давалаца финансијског лизинга појединачно учествују на овом тржишту с мање од 5,0%.

Сектор финансијског лизинга је профитабилан. Стопа приноса на просечну активу (*ROA*) на нивоу сектора финансијског лизинга на дан 31. децембра 2018. године износила је 2,05%, док је стопа приноса на просечан капитал (*ROE*) износила 17,53%.

Сектор финансијског лизинга има релативно ниско учешће проблематичних пласмана у укупном портфолију (потраживањима по основу финансијског лизинга).

На нивоу целокупног сектора финансијског лизинга, на дан 31. децембра 2018. године, потраживања по основу финансијског лизинга од чијег је доспећа протекло више од 90 дана чинила су 2,8% бруто потраживања по основу финансијског лизинга. Нето књиговодствена вредност ових потраживања у укупном нето износу портфолија учествовала је са 0,1%, што је незнатно мање него на крају 2017. године (0,2%).

Нето добитак на крају четвртог тромесечја 2018. године износио је 1,4 милијарде динара. Од укупно 17 давалаца финансијског лизинга, пет давалаца финансијског лизинга имало је негативан нето резултат.

На крају четвртог тромесечја 2018. године, седам давалаца финансијског лизинга (*Intesa Leasing d.o.o. Beograd*, *OTP Lizing d.o.o. Beograd*, *CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd*, *Sogelease Srbija d.o.o. Beograd*, *Vantage Leasing d.o.o. Beograd*, *S-Leasing d.o.o. Beograd* и *Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd*) имало је претходну сагласност Народне банке Србије за обављање послова заступања у осигурању, мада се учешће прихода по основу обављања ових послова не може сматрати значајном ставком у њиховим укупним приходима.

Четири даваоца финансијског лизинга су у поступку добровољне ликвидације, за чије су спровођење добили сагласност Народне банке Србије.

2. Билансна структура

2.1. Биланс стања

Укупна билансна актива свих давалаца финансијског лизинга на дан 31. децембра 2018. године износила је 86,7 милијарди динара, што у односу на претходно тромесечје представља повећање од 3,5%.

У укупној билансној активи давалаца финансијског лизинга најзначајније учешће (89,7%) имала су потраживања по основу финансијског лизинга (портфолио). Ова потраживања износила су 77,8 милијарди динара, што у поређењу с претходним тромесечјем представља повећање од 4,2%.

Обртна имовина давалаца финансијског лизинга се повећала за 5,4%. На то повећање највише је утицало повећање износа исказаног на позицији *Краткорочна финансијска средства*, која су се у односу на крај претходног тромесечја повећала за 81,1%.

На крају четвртог тромесечја 2018. године, капитал свих давалаца финансијског лизинга износио је 9,7 милијарди динара, са учешћем од 11,1% у укупној билансној пасиви. Укупан капитал се у односу на крај претходног тромесечја смањило за 4,9%.

На дан 31. децембра 2018. године, у укупној билансној пасиви давалаца финансијског лизинга највеће учешће имале су дугорочне обавезе, у оквиру којих доминантно место заузимају обавезе по дугорочним кредитима добијеним од иностраних поверилаца. Иначе, инострани повериоци давалаца финансијског лизинга најчешће су њихови оснивачи или правна лица која послују у оквиру исте банкарске групе.

Укупне дугорочне обавезе на дан 31. децембра 2018. године биле су веће за 4,8% него 30. септембра 2018. године.

Највећи део дугорочних обавеза чине дугорочни кредити у иностранству, који су у укупној билансној пасиви учествовали са 68,5%. На крају четвртог тромесечја 2018, дугорочни кредити у земљи у укупној билансној пасиви учествовали су са 10,7%, што је за 5,3% више него у претходном тромесечју.

Учешће краткорочних обавеза у укупној билансној пасиви се на дан 31. децембра 2018. године повећало у односу на 30. септембар 2018. године, са 8,6% на 9,2%. У структури краткорочних обавеза највећи део се односи на краткорочне кредите у земљи (85,2%). Укупне краткорочне обавезе су на дан 31. децембра 2018. године износиле 8,0 милијарди динара, што у односу на претходно тромесечје, кад су износиле 7,2 милијарде динара, представља повећање од 11,1%.

Највећи део билансне aktive давалаца финансијског лизинга, са аспекта валутне индексације, односио се на потраживања индексирани валутном клаузулом (89,2%), док се највећи део билансне пасиве давалаца финансијског лизинга односио на обавезе у страниој валути (68,8%), што кореспондира са структуром дуговања, ако се има у виду резидентност поверилаца.

Упоредни биланс стања давалаца финансијског лизинга у хиљадама динара, на дан 31. децембра 2017. године и 31. децембра 2018. године, дат је у Табели 3.

Табела 3. Упоредни биланс стања давалаца финансијског лизинга (у хиљадама RSD)

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	31. 12. 2017.		31. 12. 2018.		% раста
		Износ	%	Износ	%	
АКТИВА		75.321.330	100,0	86.737.658	100,0	15,2
1.	СТАЛНА ИМОВИНА	66.102.295	87,8	78.365.673	90,3	18,6
1.1.	Некретнине, постројења и опрема	200.705	0,3	178.961	0,2	-10,8
1.2.	Потраживања по основу финансијског лизинга	65.278.470	86,7	77.778.928	89,7	19,1
1.3.	Дугорочна финансијска средства	562.020	0,7	314.329	0,4	-44,1
1.4.	Остала стална имовина	61.100	0,1	93.455	0,1	53,0
2.	ОБРТНА ИМОВИНА	9.319.035	12,2	8.371.985	9,7	-9,2
2.1.	Готовина и готовински еквиваленти	3.961-690	5,3	3.946.774	4,6	-0,4
2.2.	Краткорочна потраживања из финансијског лизинга	119.807	0,2	94.839	0,1	-20,8
2.3.	Краткорочна финансијска средства	3.974.327	5,3	3.239.712	3,7	-18,5
2.4.	Остала краткорочна потраживања	219.996	0,3	255.895	0,3	16,3
2.5.	Остала обртна имовина и одложена пореска средства	943.215	1,0	834.765	1,0	-11,5
ПАСИВА		75.321.330	100,0	86.737.658	100,0	15,2
1.	КАПИТАЛ	9.258.775	12,3	9.662.751	11,1	4,4
1.1.	Основни капитал	7.230.976	9,6	7.416.790	8,6	2,6
1.2.	Резерве	40.151	0,1	40.151	0,0	0,0
1.3.	Ревалоризационе резерве	429	0,0	177	0,0	-58,7
1.4.	Нето нерезализовани добици/губици	9.731	0,0	3.982	0,0	-59,1
1.5.	Нераспоређена добит	4.591.139	6,1	4.789.255	5,5	4,3
1.6.	Губитак	2.613.651	3,5	2.587.604	3,0	-1,0
1.7.	Стечене сопствене акције и сопствени удели	0	0,0	0	0,0	-
2.	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	55.997.862	74,3	69.102.261	79,7	23,4
2.1.	Дугорочна резервисања	743.767	1,0	376.841	0,4	-49,3
2.2.	Дугорочне обавезе	55.254.095	73,4	68.725.420	79,2	24,4
2.2.1.	<i>Дугорочни кредити у земљи</i>	6.106.064	8,1	9.301.647	10,7	52,3
2.2.2.	<i>Дугорочни кредити у иностранству</i>	49.148.031	65,3	59.423.773	68,5	20,9
2.2.3.	<i>Остале дугорочне обавезе</i>	0	0,0	0	0,0	-
3.	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	10.064.693	13,4	7.972.646	9,2	-20,8
3.1.	Краткорочне финансијске обавезе	9.256.470	12,3	6.891.087	7,9	-25,6
3.1.1.	<i>Краткорочни кредити у земљи</i>	9.187.015	12,2	6.793.593	7,8	-26,1
3.1.2.	<i>Краткорочни кредити у иностранству</i>	0	0,0	0	0,0	0,0
3.1.3.	<i>Обавезе по основу камата и осталих трошкова финансирања</i>	69.455	0,1	97.494	0,1	40,4
3.2.	Обавезе из финансијског лизинга	249.286	0,3	339.615	0,4	36,2
3.3.	Остале обавезе и одложене пореске обавезе	558.937	0,7	741.944	0,9	32,7

Извор: Народна банка Србије.

2.2. Тржишно учешће

За потребе праћења структуре тржишта финансијског лизинга и степена конкуренције међу даваоцима финансијског лизинга, поред појединачног и укупног тржишног учешћа према висини билансне активе, обрачунат је и Херфиндал–Хиршманов индекс. Такође, на основу појединачног тржишног учешћа према висини потраживања по основу финансијског лизинга (портфолија), утврђен је и ранг према овом критеријуму.

Табела 4. Тржишно учешће давалаца финансијског лизинга према билансној активи

Ранг	Давалац лизинга	Билансна актива		Давалац лизинга	Билансна актива		
		(у хиљадама RSD)	Учешће		(у хиљадама RSD)	Учешће	
1.	Intesa Leasing d.o.o. Beograd	16.131.766	18,6%	10.	NDM Leasing d.o.o. Beograd	1.632.852	1,9%
2.	Sogelease Srbija d.o.o. Beograd	15.109.746	17,4%	11.	Scania Leasing d.o.o. Krnješevci	734.692	0,8%
3.	UniCredit Leasing d.o.o. Beograd	11.973.943	13,8%	12.	NLB Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	676.292	0,8%
4.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	11.310.288	13,0%	13.	Vantage Leasing d.o.o. Beograd	531.612	0,6%
5.	S-Leasing d.o.o. Beograd	8.564.439	9,9%	14.	Procredit Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	226.806	0,3%
6.	OTP Lizing d.o.o. Beograd	7.326.032	8,4%	15.	Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd	219.672	0,3%
7.	CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd	5.738.993	6,6%	16.	ERB Leasing a.d.Beograd u likvidaciji	118.852	0,1%
8.	Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd	4.495.794	5,2%	17.	Pireus Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	79.167	0,1%
9.	Lipaks Leasing d.o.o. Beograd	1.866.712	2,2%				
	УКУПНО	86.737.658	100,0%				

Извор: Народна банка Србије.

Прва четири даваоца финансијског лизинга, чија актива чини више од половине тржишта финансијског лизинга, и даље су се одржала на позицијама на којима су била на крају претходне године.

Такође, тржишно учешће давалаца финансијског лизинга према портфолију незнатно се променило у односу на претходно тромесечје.

Према Херфиндал–Хиршмановом индексу, који је на дан 31. децембра 2018. године износио 1.259,5 поена, тржиште финансијског лизинга спада у категорију тржишта са умереном концентрацијом.

Табела 5. Тржишно учешће давалаца финансијског лизинга према потраживањима по основу финансијског лизинга (портфолио)

Давалац лизинга	Портфолио (у хиљадама RSD)	Учешће	Давалац лизинга	Портфолио (у хиљадама RSD)	Учешће
1. Sogelease Srbija d.o.o. Beograd	14.915.651	19,2%	10. Scania Leasing d.o.o. Krnješevci	692.559	0,9%
2. Intesa Leasing d.o.o. Beograd	14.295.550	18,4%	11. Vantage Leasing d.o.o. Beograd	457.183	0,6%
3. UniCredit Leasing d.o.o. Beograd	10.804.549	13,6%	12. Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd	142.564	0,2%
4. Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	10.545.635	13,6%	13. NDM Leasing d.o.o. Beograd	46.710	0,1%
5. S-Leasing d.o.o. Beograd	8.121.921	10,4%	14. Pireus Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	29.081	0,0%
6. OTP Lizing d.o.o. Beograd	6.745.359	8,7%	15. ERB Leasing a.d.Beograd u likvidaciji	723	0,0%
7. CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd	5.520.881	7,1%	16. NLB Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	554	0,0%
8. Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd	4.341.735	5,6%	17. Procredit Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	206	0,0%
9. Lipaks Leasing d.o.o. Beograd	1.118.067	1,5%			
УКУПНО	77.778.928	100,0%			

Извор: Народна банка Србије.

2.3. Биланс успеха

Укупан резултат пре опорезивања на нивоу сектора финансијског лизинга на дан 31. децембра 2018. године био је позитиван и износио је 1,6 милијарди динара. Од укупног броја давалаца финансијског лизинга, пет давалаца финансијског лизинга имало је негативан резултат пре опорезивања (у износу од 140,6 милиона динара), док су остали даваоци финансијског лизинга остварили позитиван резултат пре опорезивања.

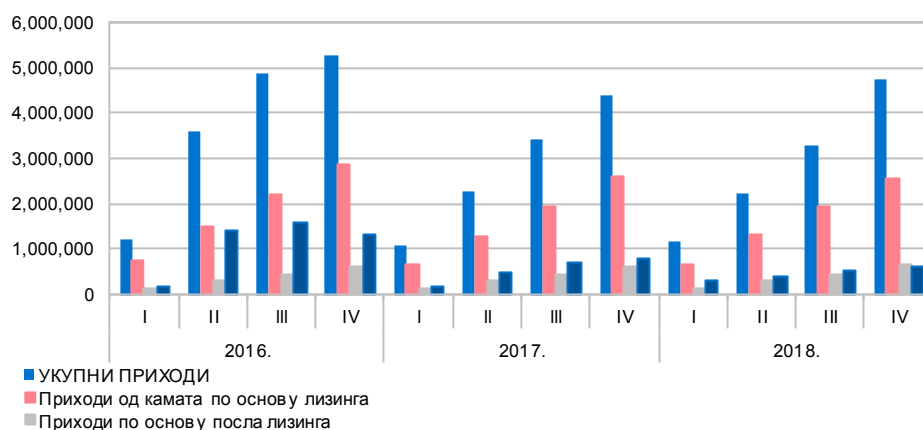
Укупан резултат пре опорезивања сектора финансијског лизинга на дан 31. децембра 2018. године већи је за 138,3% него у четвртом тромесечју претходне године, када је износио 671,4 милиона динара. Укупни приходи и добици су на дан 31. децембра 2018. године, у односу на 31. децембар 2017. године, повећани за 8,3%, а укупни расходи и губици су смањени за 16,2%.

Најзначајнија категорија прихода давалаца финансијског лизинга били су приходи од камата по основу финансијског лизинга (као основни приходи давалаца финансијског лизинга), чије је учешће на дан 31. децембра 2018. године у укупним приходима износило 53,6%. У структури прихода по висини

учешћа следе приходи по основу посла финансијског лизинга – приходи у вези с реализацијом основног посла (са 13,6%), затим нето приходи од умањења обезвређења имовине (са 13,4%). Остали добици и приходи (приходи од премија, субвенција, дотација, донација, приходи од укидања дугорочних резервисања итд.) учествовали су са 17,0% у укупним приходима. Што се тиче осталих категорија прихода, њихово учешће у структури укупних прихода није знатније промењено.

Структура најзначајнијих прихода приказана је у Графикону 2 – *Структура прихода*.

Графикон 2. Структура прихода

Извор: Народна банка Србије

У структури укупних расхода највеће учешће имали су: трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (31,5%), затим остали трошкови пословања (27,0%), расходи камата по основу лизинга (18,2%), трошкови амортизације и резервисања (6,8%) и трошкови по основу посла финансијског лизинга (6,7%).

Структура најзначајнијих расхода приказана је у Графикону 3 – *Структура расхода*.

Графикон 3. Структура расхода

Извор: Народна банка Србије

Упоредни збирни биланс успеха свих давалаца финансијског лизинга у хиљадама динара, на дан 31. децембра 2017. године и 31. децембра 2018. године, дат је у Табели 6.

Табела 6. **Збирни биланс успеха давалаца лизинга**
(у хиљадама RSD)

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	31. 12. 2017.	% у укуп. прих.	31. 12. 2018.	% у укуп. прих.	% раста 2017/2018.
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА						
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
1.	Приходи од камата по основу финансијског лизинга	2.607.014	59,2	2.558.840	53,6	-1,8
2.	Расходи камата по основу посла финансијског лизинга	681.277	15,2	570.911	12,0	-16,2
3.	Приходи по основу посла финансијског лизинга	605.472	13,7	648.893	13,6	7,2
4.	Трошкови по основу посла финансијског лизинга	227.133	5,2	208.969	4,4	-8,0
1.	ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	2.304.076	52,3	2.427.853	50,9	5,4
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
5.	Нето приходи од осталих камата	85.437	1,9	105.052	2,2	23,0
6.	Нето расходи од осталих камата	0	0,0	0	0,0	—
7.	Нето приходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле	0	0,0	0	0,0	—
8.	Нето расходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле	193.964	4,4	463	0,0	-99,8
9.	Нето приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких улагања	0	0,0	0	0,0	—
10.	Нето расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	0	0,0	0	0,0	—
11.	Нето добици по основу продаје и закупа	10.280	0,2	5.085	0,1	-50,5
12.	Нето губици по основу продаје и закупа	0,0	0,0	0,0	0,0	—
13.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	997.612	22,6	985.498	20,7	-1,2
14.	Трошкови амортизације и резервисања	272.072	6,2	212.518	4,5	-21,9
15.	Остали трошкови пословања	919.926	20,9	844.661	17,7	-8,2
16.	Нето добитак од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	7.870	0,2	3.195	0,1	-59,4
17.	Нето губитак од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	0	0,0	0	0,0	—
18.	Нето добитак од продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности	0	0,0	0	0,0	—
19.	Нето губитак од продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности	0	0,0	0	0,0	—
20.	Нето приходи од умањења обезвређења имовине	816.943	18,5	638.815	13,4	-21,8
21.	Нето расходи по основу обезвређења вредности имовине	0	0,0	0	0,0	—
22.	Остали добици и приходи	272.876	6,2	810.527	17,0	197,0

Табела 6. **Збирни биланс успеха давалаца лизинга**
(у хиљадама RSD)

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	31. 12. 2017.	% у укуп. прих.	31. 12. 2018.	% у укуп. прих.	% раста 2017/2018.
23.	Остали губици и расходи	442.522	10,0	305.395	6,4	-31,0
II.	РЕЗУЛТАТ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	671.386	15,2	1.641.992	34,4	144,6
24.	НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0,0	0	0,0	–
25.	НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0,0	0	0,0	–
III.	РЕЗУЛТАТ ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	671.386	15,2	1.641.992	34,4	144,6
26.	ПОРЕЗ НА ДОБИТАК					
26.1.	1. Порески расход периода	163.458	3,7	198.812	4,2	21,6
26.2.	2. Одложени порески расходи периода	20.784	0,5	16.389	0,3	-21,1
26.3.	3. Одложени порески приходи периода	864	0,0	10.140	0,2	1073,6
27.	Исплаћена лична примања послодавцу	0	0,0	0	0,0	–
IV.	НЕТО РЕЗУЛТАТ	488.008	11,1	1.436.931	30,1	194,4
V.	УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ	4.405.892	100,0	4.770.407	100,0	8,3
VI.	УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ	3.734.506	84,8	3.128.415	65,6	-16,2

Извор: Народна банка Србије.

3. Структура пласмана и квалитет активе

3.1. Структура пласмана по основу финансијског лизинга

У четвртом тромесечју 2018. године, као и годинама уназад, највеће учешће у структури пласмана према примаоцу лизинга (85,0%) чине пласмани по основу финансијског лизинга одобрених привредним друштвима која не припадају финансијском сектору.

Са аспекта предмета лизинга, на крају четвртог тромесечја 2018. године, највеће учешће у пласманима по основу финансијског лизинга и даље се односи на финансирање теретних возила, минибуса и аутобуса (41,2%), као и на финансирање путничких возила (35,1%). Остали предмети лизинга су заступљени с мање од 10,0% учешћа.

У секторској структури пласмана по основу финансијског лизинга, у овом тромесечју најзначајније учешће имали су сектори саобраћаја, складиштења, информисања и комуникација (30,4%). Значајније учешће имао је сектор трговине (15,8%), затим сектор прерађивачке индустрије, рударства, снабдевања водом, електричном енергијом, гасом и паром (14,0%), као и сектор грађевинарства (10,1%). Остале делатности су учествовале са 21,2%.

3.2. Квалитет активе

Потраживања по основу финансијског лизинга на дан 31. децембра 2018. године износила су 77,8 милијарди динара, што је за 4,2% више него у претходном тромесечју, када су потраживања износила 74,7 милијарди динара.

На крају четвртог тромесечја 2018. године, доспела ненаплаћена бруто потраживања износила су 3,0 милијарди динара, што чини 3,7% бруто потраживања по основу финансијског лизинга. У односу на крај 2017. године, кад су ова потраживања износила 4,5 милијарди динара, уочава се наставак позитивног тренда – ова потраживања се смањују. На крају 2016. године, ова потраживања су износила 5,8 милијарди динара.

Нето књиговодствена вредност доспелих ненаплаћених потраживања износила је 546,7 милиона динара, тако да је њено учешће у портфолију износило 0,7%. У односу на крај 2017. године, нето књиговодствена вредност доспелих ненаплаћених потраживања незнатно је смањена, а смањена је и у односу на крај 2016. године, кад су ова потраживања износила 951,1 милион динара.

У односу на износ капитала сектора финансијског лизинга на дан 31. децембра 2018. године, нето доспела ненаплаћена потраживања релативно су ниска (5,7%).

На крају четвртог тромесечја 2018. године, у укупним доспелим ненаплаћеним потраживањима, највећи део се односио на потраживања од чијег је доспећа протекло више од 90 дана. На дан 31. децембра 2018. године, ова потраживања су износила 2,3 милијарде динара. Учешће тих потраживања у укупним бруто потраживањима по основу финансијског лизинга износило је 2,8%. Нето књиговодствена вредност потраживања од чијег је доспећа протекло више од 90 дана у укупном нето износу портфолија учествовала је са 0,1%, што је мање него на крају 2017. године (0,2%), као и на крају 2016. године (0,6%).

Исправка вредности доспелих и недоспелих потраживања на дан 31. децембра 2018. године износила је 3,0 милијарди динара, а њен удео у укупним бруто потраживањима по основу финансијског лизинга 3,7%, док је на крају 2017. године износио 6,7%. У односу на крај 2016. године, када су исправке вредности износиле 6,8 милијарди динара, са учешћем од 10,7% у укупним бруто потраживањима, ово представља знатно смањење.

У току четвртог тромесечја 2018. године, даваоци финансијског лизинга имали су враћене предмете лизинга у вредности од 851,1 милион динара, што је, заједно са стањем пренетим из ранијих година, износило 1,1 милијарду динара и представља 1,4% портфолија. Од наведене укупне вредности враћених предмета лизинга, даваоци финансијског лизинга су 31,6% поново дали у финансијски лизинг, 47,6% продали, док је 11,2% остало неангажовано. На дан 31. децембра 2018. године, стање нето књиговодствене вредности враћених предмета лизинга износило је 118,0 милиона динара, што представља 0,1% портфолија.

4. Показатељи пословања

На крају четвртог тромесечја 2018. године, у односу на 31. децембар 2017. године, стопа приноса на просечну активу повећана је са 0,95% на 2,05%, а стопа приноса на просечан капитал са 7,62% на 17,53%.

Нето каматна маржа износи 2,94% (на крају четвртог тромесечја 2017. године износила је 3,29%). Просечна активна каматна стопа на крају четвртог тромесечја 2018. године износила је 3,77%, што је мање него у истом тромесечју 2017. године, када је износила 4,50%. На крају четвртог тромесечја 2018. године, просечна пасивна каматна стопа износила је 0,85% (на крају четвртог тромесечја 2017. године износила је 1,23%).

Даваоци финансијског лизинга у највећој мери се финансирају коришћењем кредита и позајмица. У изворима финансирања давалаца финансијског лизинга позајмљена средства учествују са 88%. У структури укупних обавеза сектора финансијског лизинга највеће учешће имају обавезе према банкама и другим кредитним институцијама.

Као што је већ наведено, стопа приноса на просечну имовину и стопа приноса на просечан капитал на нивоу сектора финансијског лизинга на крају четвртог тромесечја 2018. године знатно расту у односу на исти период 2017. године, што указује не само на повећање профитабилности већ и на повећану солвентност.